

ไฝ – ปาน

ไฝ ปาน ภาษาอังกฤษมีชื่อเรียกว่า “nevus” เป็นเนื้องอกของเซลล์สร้างสีชนิดเมลานोไซต์หรือนี้วัสเซลล์ โดยอาจจะพบตั้งแต่วัยแรกเกิดหรืออาจจะเริ่มเมื่ออายุต่ำกว่า 12 ปีเรื่อยไปจนถึงวัยรุ่น วัยหนุ่มสาว และอาจจะพบมากขึ้นในวัยตั้งครรรภ์ หรือเมื่อได้รับฮอร์โมน เช่น แอนโดรเจน

ไฝ

ไฝอาจมีลักษณะเป็นผื่นราบ เป็นจุดสีน้ำตาลอ่อนขนาด 1 มม. -1 ซม. อาจมีลักษณะนุ่ม ผิวขรุขระ สีน้ำตาล มีขนขึ้น ซึ่งการที่ไฝมีลักษณะสีดำเป็นผลมาจากเมลานิน ซึ่งถูกสร้างโดยเมลานอไซต์หรือนี้วัสเซลล์นั่นเอง

การรักษา จุดประสงค์เพื่อต้องการความสวยงามและเพื่อป้องกันโรค โดยเฉพาะในรายที่สงสัยว่าจะเป็นมะเร็งของไฝ (malignant melanoma) ซึ่งจะสังเกตว่าไฝมีการเปลี่ยนแปลงรูปร่าง เช่น มีรูปร่างแปลก ๆ และสีแปลก ๆ หรือมีเลือดออกจากไฝ หรือมีอาการปวด โปรดอย่านิ่งนอนใจ ให้รีบไปพบแพทย์ ผิวน้ำโดยเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พวกไฝขนาดใหญ่ซึ่งพบตั้งแต่เกิดจะมีแนวโน้มเป็นมะเร็งสูงกว่าไฝทั่วไป สำหรับการรักษาโดยทั่วไปของไฝ ใช้วิธีตัดออกแล้วเย็บผิวน้ำ บางรายอาจใช้จี้ด้วยไฟฟ้าหรือเลเซอร์ ทั้งนี้ขึ้นกับดุลยพินิจของแพทย์

ปาน

ปานแบ่งออกได้เป็นหลายประเภท

ประเภทแรก คือ ปานที่พบในเด็กซึ่งมีเชื้อสายมาจากพวกเผ่ามองโกล(Mongolian spot)

ภาพที่ 113 แสดงลักษณะปานดำ

ภาพที่ 114 แสดงปานไอดะ

ซึ่งมีขนาดต่าง ๆ กัน โดยมีลักษณะเป็นผื่นสีน้ำตาลเงินหรือเทา หรือสีน้ำตาลดำ ขอบเขตไม่ชัดเจน เกิดได้ที่บริเวณก้น ขา หลัง ไหล่ พบมากในเด็กชาวเอเชีย ซึ่งจะพบร้อยละ 80 และเริ่มจางลงเมื่ออายุ 1-2 ปี แต่บางรายอาจจะคงอยู่กับเด็กจนถึงอายุ 8-12 ปี โรคนี้ไม่จำเป็นต้องรักษา เพราะหายได้เอง

ประเภทที่ 2 มีลักษณะคล้ายกัน แต่พบบริเวณใบหน้าตามแขนงของเส้นประสาทเส้นที่ 5 โดยเป็นผื่นสีน้ำตาลเงินหรือสีน้ำตาลดำ พบได้บริเวณขอบตา ขมับ หน้าผาก โหนกแก้ม อาจพบสีดำในตาขาวและในจอภาพร่วมด้วย มีชื่อว่า “ปานไอดะ” ซึ่งพบมากในคนเอเชียเช่นกัน ปานประเภทนี้พบมากในผู้หญิง มักจะเป็นตลอดชีวิต แต่สีอาจจางลงได้บ้าง มักเป็นตั้งแต่เกิด แต่บางรายพบว่าผื่นเริ่มปรากฏเมื่ออายุ 1 ปี ขึ้นไป

ประเภทที่ 3 ปานชนิดนี้เกิดขึ้นที่หัวไหล่ โดยมีลักษณะสีเหมือนปานไอดะ นอกจากหัวไหล่ อาจพบได้ที่ไหปลาร้า คอ แขน และต้นแขน เรียกว่า “ปานอิโดะ”

ประเภทที่ 4 ปานชนิดนี้มีลักษณะเป็นจุดสีน้ำตาลเทาๆ เห็นเป็นเงาลึกๆ ส่วนใหญ่อยู่บริเวณโหนกแก้ม 2 ข้าง คูผิวเนินคล้ายกระดั้น ปานชนิดนี้เรียกว่า “ปานโฮริ”

ปานทั้ง 4 ประเภทนี้มีโอกาสเป็นมะเร็งน้อยมาก เคยมีรายงานเพียง 1 รายเท่านั้น

การรักษา ใช้เครื่องสำอางทาปิดบริเวณที่เป็น ซึ่งเป็นที่นิยม เพราะสะดวกและปลอดภัย นอกจากนี้ยังอาจใช้การรักษาร่วมโดยใช้เลเซอร์ชนิด Q-switched ซึ่งสามารถทำให้สีของผื่นจางลงได้

ในเมืองไทยการรักษาไฟ ฝ้า อาจพบได้ในสถานเสริมความงามหลายแห่งซึ่งมีการโฆษณาชวนเชื่อเรื่องการรักษาโดยการจี้และตัดไฟ ซึ่งขอให้ท่านผู้อ่านได้โปรดพิจารณาพิจารณาสถานเสริมความงามเหล่านั้นด้วย เพราะเขาอาจไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ ไม่มีความรู้และไม่มีใบประกอบโรคศิลปะ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็น

การกระทำที่ผิดกฎหมายและอาจเกิดอันตรายต่อตัวคุณเอง ดังนั้น ถ้าหากมีปัญหาเรื่องนี้และอยากจะ
รักษา ควรปรึกษาแพทย์ผิวหนังจะดีกว่า